

Ny statslig administration ifb. lovændringer

Regeringen har varslet, at kommuner og regioner frem mod 2030 skal spare 3 mia. kr. på administration. KL har med ØA24 taget til efterretning, at kommunerne skal nedbringe udgifterne til administration med 700 mio. kr. i 2024.

Samtidig er antallet af statsligt ansatte steget eksplosivt i de senere år. Alene inden for de seneste 5 år er antallet af årsværk steget med 32 pct. i departementer og 41 pct. i statslige styrelser.

Opnormeringen i departementer og statslige styrelser medfører, i vid udstrækning, nye opgaver for kommunerne. Opgaverne kan eksempelvis omfatte nye indberetningskrav, styrelsers henvendelser til kommunerne om indsigt i kvaliteten mv. Meropgaverne, som følge af statslige henvendelser, kan både betyde ekstra administration for velfærdsmedarbejdere på institutionerne og flere opgaver i kommunernes centrale forvaltninger.

Kommunerne står derfor i et krydspres, når regeringen på den ene side varsler massive besparelser på administration samtidig med, at antallet af statsligt ansatte stiger massivt og fører til endnu flere opgaver i kommunerne. Et krydspres, som intensiveres, når kommunerne i mange tilfælde ikke kompenseres for de administrative udgifter, der følger af de administrative meropgaver.

Ny lovgivning giver ekstra administration

Der er bred politisk enighed om, at den offentlige sektor i vid udstrækning skal afbureaukratiseres, men samtidig vedtager Folketinget årligt stribevis af nye love, som afsætter flere midler til administration i departementer og statslige styrelser.

Med udgangspunkt i lovprogrammerne for 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 og 2022/2023¹ har KL identificeret lovgivning med en statslig administrativ mer- og mindreudgift. Fremgangsmåden har været følgende:

- 1) Alle stadfæstede lovforslag er gennemgået
- 2) Alle mer- og mindreudgifter har været identificeret gennem lovens bilag "loven som fremsat" under afsnittet "Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige"
- 3) Der er alene angivet beløb, hvis loven har haft konsekvenser i det pågældende år.

Dato: 23. november 2023

Sags ID: SAG-2023-04678
Dok. ID: 3393190

E-mail: JEHG@kl.dk
Direkte: 3370 3663

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

¹ Lovprogrammet har grundet valg været opdelt i 2 perioder i årene 2018/2019 og 2022/2023. Alle perioder er medtaget.

I gennemgangen af lovprogrammet og den samlede opgørelse tages forbehold for en vis usikkerhed, da lovene kan være justeret undervejs i behandlingen og pga. den nødvendige skønsmæssige vurdering af lovens administrative konsekvenser.

I en 5-årige periode fra 2018 til 2023 har Folketinget vedtaget ca. 220 nye love, hvor der er afsat ca. 2 mia. kr. til opgaver i departementer og styrelser mv.

Tabel 1: Midler til departementer og statslige styrelser mv., mio. kr. 24-pl

	Samlet udgift	Heraf skat	Heraf covid-19	Heraf mink
2022-2023	157,2	89,9	0,0	0,0
2021-2022	685,9	109,0	3,5	0,0
2020-2021	655,0	340,4	64,4	65,8
2019-2020	157,5	35,9	28,2	0,0
2018-2019	307,1	87,6	0,0	0,0
I alt	1.962,7	662,9	96,1	65,8

Der er skønsmæssigt lagt en bred forståelse af administrative konsekvenser, hvor f.eks. meropgaver til etablering af nye indsatser under domstole ligeledes er indarbejdet. Generelt skal det dog bemærkes, at størstedelen af opgaverne vedrører særligt styrelser under staten.

Sekretariatet vurderer dog ikke, at de samlede meromkostninger er overvurderet. Det skyldes dels, at en lang række love er frasorteret, ligesom der generelt er foretaget en skønsmæssig vurdering, som i bred forstand underestimerer statens omkostninger.

I de tilfælde, hvor midlerne har haft en flerårig konsekvens, uden en specificering af konsekvenserne i enkelte år, er det forudsat, at konsekvenserne er ens alle år.

Eksempler:

- a) Fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem i folkeskolen m.v. (lovforslag nr. L 174, folketingsamling 2021/2022)

Med loven ændres rammerne for Folkeskolens Nationale færdighedstest, screening for læsevanskeligheder og høj begavelse mv., afskaffelse af elevplaner og indførsel af meddelelsesbøger, afskaffelse af kvalitetsrapporter og indførsel af skoleudviklingssamtaler og styrket opfølgning over for skoler med bekymrende kvalitet.

Kommunerne blev kompenseret med under 10 mio. kr., mens statens merudgifter til bl.a. understøttelse af aftalens elementer beløb sig til mere end 40 mio. kr. herunder ca. 20 mio. kr. til IT-understøttelse.

Link: [Lovforslag nr. L 174, Folketinget 2021-22, Forslag til Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om kommunal indsats for unge under 25 år, lov om velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet og folkeskoleområdet](#)

Dato: 23. november 2023

Sags ID: SAG-2023-04678
Dok. ID: 3393190

E-mail: JEHG@kl.dk
Direkte: 3370 3663

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

[og lov om kommunale internationale grundskoler \(Fremtidigt evalueringssystem i folkeskolen m.v.\)](#)

- b) [Lov om indsamling, anvendelse og opbevaring af oplysninger om flypasagerer \(PNR-loven\) \(folketingssamling 2018/2019\)](#)

Loven havde til formål at etablere en ny enhed, som indsamler, opbevare og behandle såkaldte PNR-oplysninger fra luftfartsselskaber.

For at understøtte denne opgave blev der afsat ca. 44 mio. kr. i perioden fra 2019 til 2024 til nye it-løsninger hos Rigspolitiet samt til IT-løsninger. Dertil kom 17,1 mio. kr. i 2019 stigende til 19,3 mio. kr. fra 2020 og frem. I tillæg afsættes 8,1 mio. kr. årligt til merudgifter til politiet, anklagemyndigheden og domstolene ifb. indhentning af retskendelser

Link: [20181 1107 som fremsat.pdf \(ft.dk\)](#)

- c) [Lov om ændring af registreringsafgiftsloven, brændstofforbrugsafgiftsloven, ligningsloven og forskellige andre love \(2020/2021\)](#)

Loven justerer en række love om afgifter vedr. biler. Lovforslaget vil bl.a. gøre det billigere at anskaffe en nulemissionsbil.

Lovforslaget medfører administrative omkostninger for skatteforvaltningen på ca. 52 mio. kr. i perioden 2020-2029. Omkostningerne vedrører implementering, vejledning og borgerhenvendelser.

Link: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20201/lov-forslag/1129/20201_1129_som_fremsat.pdf

- d) [Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse \(folketingssamling 2021/2022\)](#)

Mulighed for at kommunerne kan træffe beslutning om, at dieseldrevne personbiler skal være omfattet af eksisterende miljøzoner og fremrykning af trinkrav for dieseldrevne varebiler.

Statens merudgifter ligger i, at staten skal behandle dispensationsansøgninger, bistå med skærpet kontrol og evaluering af ordningen. Til Miljøstyrelsens opgaver afsættes ca. 23 mio. kr. i perioden 2022-2025 til digital håndhævelse, herunder information til danske og udenlandske bil-ejer, dispensationer mv. Hertil afsættes 4,5 mio. kr. årligt til driftsomkostninger hos Sund & Bælt Holding A/S til indsamling af kontroldata, understøttelse af sagsbehandling og information om ordningen.

Der afsættes ikke midler til kommunerne behandling af de mulige skærpede regler.

Link: [Lovforslag nr. L 114, Folketinget 2021-22, Forslag til Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse \(Mulighed for kommunal beslutning om, at dieseldrevne personbiler skal være omfattet af eksisterende miljøzoner og fremrykning af trinkrav for dieseldrevne varebiler\)](#)

- e) [Lov om familieretshuset \(folketingssamling 2018/2019\)](#)

Dato: 23. november 2023

Sags ID: SAG-2023-04678

Dok. ID: 3393190

E-mail: JEHG@kl.dk

Direkte: 3370 3663

Weidekampsgade 10

Postboks 3370

2300 København S

www.kl.dk

Side 3 af 4

Loven havde til formål at etablere et nyt familieretligt system med to samarbejdende myndigheder, Familieretshuset som blev oprettet som ny myndighed og familieretten (de 24 byretter). Dermed skulle der være en anden fordeling af kompetencerne på det familieretlige område mellem det administrative system, domstolene samt fastlægge et samarbejde mellem det sociale system og Familieretshuset.

Statens merudgifter er bl.a. øget domsstolsinddragelse, herunder flere der kan få bevilliget fri proces, oprettelse af en tværgående børneenhed i Familieretshuset, udvidet sagsoplysning og sagsbehandling samt samarbejde med kommunerne.

Fra 2019 og frem er de forventede varige meromkostninger 79 mio. kr. til Familieretshuset og domstolene, og 6,1 mio. kr. til kommunerne. Desuden blev den bevilling på 348,6 mio. kr. til det familieretlige område omfordelt med 260,9 mio. kr. til Familieretshuset, 69,8 mio. kr. til domstolene og 17,8 mio. kr. til Ankestyrelsen

Link: [20181_l90_som_fremsat.pdf \(ft.dk\)](#)

- f) Lov om ændring af lov om arbejdsmiljø, lov om ændring af lov om arbejdsmiljø og lov om arbejdsskadesikring (Folketingssamling 2019/2020)
Lovforslaget udmønter de dele af den politiske aftale fra 2019 om en ny og forbedret arbejdsmiljøindsats og ordnede forhold på arbejdsmarkedet, som forudsætter ændringer i arbejdsmiljøloven.

Et af initiativerne involverer at skabe mere effektive tilsynsindsatser, og at kunne registrere og indsamle nødvendige oplysninger om Arbejdstilsynets tilsyn. Det kræver et IT-system der kan understøtte dette. En forudsætning for dette er, at Arbejdstilsynets IT-plattform og det generelle tilsyns- og sagsunderstøttelsessystem moderniseres.

Arbejdstilsynet bevilges dermed 27,2 mio. kr. i 2020 til udvikling af egne IT-systemer i perioden 2020-2021.

Link: [20191_l65_som_fremsat.pdf \(ft.dk\)](#)

Dato: 23. november 2023

Sags ID: SAG-2023-04678
Dok. ID: 3393190

E-mail: JEHG@kl.dk
Direkte: 3370 3663

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4